

Факультет журналістики
Кафедра журналістики та нових медіа

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**«ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ЖУРНАЛІСТИЦІ (НА ПРИКЛАДІ
АВТОРСЬКОГО ПРОЄКТУ «ЖУРНАЛІСТИКА СЬОГОДЕННЯ»)**

Здобувачки першого
(бакалаврського) рівня вищої
освіти групи ЖУРб-1-24-4.0з
галузі знань 06 Журналістика
спеціальності 061 Журналістика
освітньої програми 061.00.01
Журналістика
Земцева Анастасії Володимирівни

Використання чужих ідей, результатів і текстів
мають посилання на відповідне джерело

Науковий керівник: Левченко Т.М., доцент,
кандидат педагогічних наук

(підпис студента) (ініціали, прізвище)

Розширена шкала: _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Допускаю до захисту перед ЕК

Голова комісії

_____ І.В. Погребняк,
завідувач кафедри
журналістики та нових медіа

(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

(підпис) (ініціали, прізвище)

ЗМІСТ

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	3
1.1. Обґрунтування теми актуальності проєкту.....	3
1.2. Мета і завдання роботи.....	4
1.3. Методи здійснення творчого пошуку.....	5
II. СПЕЦИФІКАЦІЯ.....	8
2.1. Теоретико-методологічні засади проєкту.....	7
2.2. Структура і рубрикація медіапроєкту.....	7
2.3. Контент та засоби виразності.....	12
2.4. Технічні та програмні засади.....	15
2.5. Сфера застосування та результати апробації.....	16
ВИСНОВКИ	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
ДОДАТКИ	21
АНОТАЦІЯ	32

I. Пояснювальна записка

1.1. Обґрунтування актуальності проєкту

Цифрові технології суттєво вплинули на розвиток сучасного інформаційного суспільства та систему масової комунікації. Умови стрімкої цифровізації змінюють способи створення, поширення та споживання інформації. У зв'язку з цим журналістика як важливий соціальний інститут адаптується до нових технологічних і комунікаційних викликів.

Традиційні медіа поступово втрачають монополію на поширення інформації, поступаючись цифровим платформам і соціальним мережам. Більшість сучасної аудиторії отримує новини через стрічки соціальних мереж, мобільні застосунки та алгоритмічні рекомендаційні системи. Це швидко, інтерактивно та у візуально адаптованому форматі.

Важливим чинником трансформації сучасної журналістики є розвиток технологій штучного інтелекту. Штучний інтелект активно інтегрується в медіапроцеси та використовується для автоматизації створення контенту, аналізу великих обсягів інформації, пошуку трендів, персоналізації новинних стрічок і взаємодії з аудиторією. Використання AI-технологій дозволяє оптимізувати процеси створення журналістських матеріалів і підвищувати ефективність роботи медіа.

Окремої уваги заслуговує розвиток короткоформатного відеоконтенту та соціальних платформ, серед яких важливе місце займає TikTok. Платформа стала не лише розважальним середовищем, а й повноцінним каналом поширення інформаційного та освітнього контенту. Формат коротких відео дозволяє адаптувати складні суспільні теми до особливостей сучасного медіаспоживання, особливо серед молодіжної аудиторії.

У цифровому середовищі важливого значення набуває проблема достовірності інформації. Соціальні мережі сприяють швидкому поширенню контенту, що водночас підвищує ризики появи фейкових новин, маніпулятивної інформації та дезінформації. У таких умовах особливу роль

відіграють медіаграмотність, критичне мислення та відповідальне ставлення до створення й поширення журналістського контенту.

Актуальність проєкту зумовлена дослідженням особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та практичній реалізації авторського TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні». Проєкт спрямований на популяризацію журналістики, підвищення рівня медіаграмотності аудиторії та адаптацію журналістського контенту до сучасних цифрових форматів.

Практична цінність проєкту полягає у створенні медіапродукту, який поєднує інформаційну, освітню та комунікаційну функції. Реалізація проєкту дозволяє продемонструвати можливості використання сучасних цифрових технологій і соціальних мереж у журналістиці, а також дослідити особливості взаємодії з аудиторією у форматі коротких відео.

1.2. Мета і завдання роботи

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та реалізація авторського TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні», спрямованого на популяризацію журналістики та розвиток медіаграмотності у цифровому середовищі.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких **завдань**:

- проаналізувати теоретичні основи використання штучного інтелекту в журналістиці;
- дослідити вплив соціальних мереж на трансформацію сучасного медіасередовища;
- визначити роль платформи TikTok у поширенні журналістського контенту;
- проаналізувати проблему достовірності інформації в цифровому середовищі;
- розробити та реалізувати авторський TikTok-проєкт;

- оцінити ефективність використання цифрових інструментів і штучного інтелекту у створенні контенту.

Об'єктом дослідження є сучасна цифрова журналістика як **складова** інформаційного суспільства.

Предметом дослідження є використання технологій штучного інтелекту та соціальних мереж у процесі створення й поширення журналістського контенту.

1.3. Методи здійснення творчого пошуку

Під час виконання кваліфікаційної роботи було використано комплекс загальнонаукових і практичних методів дослідження. Для аналізу особливостей сучасної журналістики та використання штучного інтелекту застосовано методи аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння наукових і медійних джерел.

Метод контент-аналізу використовувався для дослідження особливостей функціонування соціальних мереж і сучасного цифрового контенту. За допомогою цього методу було проаналізовано формати коротких відео, особливості їхньої подачі, способи взаємодії з аудиторією та механізми поширення інформації в цифровому середовищі.

Під час реалізації авторського TikTok-проєкту застосовано практичний метод створення медіапродукту, який включав розробку концепції проєкту, підготовку сценаріїв, створення відеоматеріалів, використання цифрових інструментів монтажу та адаптацію контенту до особливостей платформи TikTok.

У процесі створення контенту також використовувалися інструменти штучного інтелекту для генерації ідей, структурування інформації, мовної оптимізації тексту та аналізу актуальних інформаційних трендів. Це дозволило підвищити ефективність створення медіаматеріалів та забезпечити їх відповідність сучасним цифровим тенденціям.

Використання зазначених методів дозволило комплексно дослідити особливості сучасної цифрової журналістики та реалізувати авторський медіапроект у форматі короткоформатного відеоконтенту.

II. Специфікація

2.1. Теоретико-методологічні засади проєкту

Стрімкий розвиток інформаційних технологій у ХХІ столітті зумовив глибокі трансформації у сфері масової комунікації. Одним із ключових чинників цих змін є впровадження технологій штучного інтелекту, які поступово стають невід'ємною складовою сучасної журналістики. Використання штучного інтелекту сприяє не лише автоматизації окремих процесів, але й формує нові підходи до створення, обробки та поширення інформації.

Поняття «штучний інтелект» у широкому розумінні трактується як сукупність методів і технологій, що дозволяють комп'ютерним системам виконувати завдання, які традиційно потребують людського інтелекту. До таких завдань належать аналіз і обробка природної мови, розпізнавання зображень і відео, прогнозування, прийняття рішень, а також генерація текстового та мультимедійного контенту. У журналістиці ці можливості реалізуються через використання алгоритмів машинного навчання, нейронних мереж та систем обробки природної мови.

На сучасному етапі розвитку медіа штучний інтелект застосовується у різних аспектах журналістської діяльності. Зокрема, він використовується для автоматизованого написання новин на основі структурованих даних (наприклад, фінансових звітів, спортивної статистики чи результатів виборів), аналізу великих масивів інформації (Big Data), виявлення інформаційних трендів, а також перевірки фактів. Такі технології дозволяють значно підвищити оперативність підготовки матеріалів та оптимізувати робочі процеси в редакціях.

Окремої уваги заслуговує використання штучного інтелекту для персоналізації контенту. Завдяки алгоритмам рекомендацій користувачі отримують інформацію, яка відповідає їхнім інтересам, що підвищує рівень залученості аудиторії. Водночас це може призводити до формування так

званих «інформаційних бульбашок», коли користувач отримує лише ту інформацію, яка підтверджує його власні погляди.

Крім того, штучний інтелект відіграє важливу роль у створенні нових форматів журналістського контенту. Зокрема, він використовується для генерації текстів, створення візуальних матеріалів, монтажу відео, озвучування та навіть ведення віртуальних новинних ведучих. У поєднанні із розвитком соціальних мереж це сприяє появі нових форматів, таких як короткі відео, інтерактивні історії та мультимедійні проекти.

Водночас активне впровадження штучного інтелекту в журналістику супроводжується низкою викликів і ризиків. Серед них — можливість створення та поширення фейкового контенту (зокрема за допомогою технологій deepfake), зниження якості журналістських матеріалів у разі надмірної автоматизації, а також проблема етичної відповідальності за контент, створений за участі алгоритмів. Також актуальним є питання прозорості використання штучного інтелекту та необхідності збереження довіри аудиторії до медіа.

Отже, штучний інтелект виступає потужним інструментом трансформації сучасної журналістики, який відкриває широкі можливості для підвищення ефективності медіавиробництва, створення інноваційних форматів контенту та взаємодії з аудиторією. Водночас його використання потребує відповідального підходу, дотримання професійних стандартів та критичного осмислення його впливу на інформаційний простір.

Сучасна журналістика перебуває у стані активної трансформації під впливом цифрових платформ, які змінюють не лише способи поширення інформації, але й самі принципи її створення. Соціальні мережі стали ключовим середовищем споживання новин, поступово витісняючи традиційні медіа як основне джерело інформації для значної частини аудиторії.

Однією з головних особливостей соціальних мереж є швидкість поширення інформації та її доступність у будь-який момент часу. Користувачі більше не є пасивними споживачами контенту — вони активно взаємодіють із

ним, коментують, поширюють та навіть беруть участь у його створенні. Це змінює класичну модель журналістики, у якій редакція виступила єдиним джерелом інформації.

Особливу роль у сучасному медіапросторі відіграє платформа TikTok, яка стала одним із найпопулярніших каналів споживання контенту серед молоді аудиторії. Її формат коротких відео (short-form video) формує нову модель подачі інформації, що базується на швидкості, візуальності та простоті сприйняття. У таких умовах журналістика адаптується до нових вимог, створюючи короткі, динамічні та емоційно насичені матеріали.

TikTok також змінює підхід до подачі новинного та освітнього контенту. Складні суспільні, політичні та технологічні теми подаються у спрощеній формі, що дозволяє залучити ширшу аудиторію. Завдяки алгоритмічній системі рекомендацій, контент швидко поширюється серед користувачів, навіть якщо вони не підписані на конкретного автора. Це робить платформу потужним інструментом для медіа проєктів та журналістських ініціатив.

Водночас використання TikTok як джерела інформації має і певні ризики. Серед них — спрощення складних тем до надто поверхневого рівня, поширення неперевіреної інформації та фрагментація сприйняття контенту. Алгоритми платформи можуть формувати інформаційні бульбашки, коли користувачі бачать лише той контент, який відповідає їхнім інтересам, що впливає на об'єктивність сприйняття інформації.

Незважаючи на це, TikTok відкриває нові можливості для журналістики, зокрема у сфері популяризації медіаграмотності, пояснювальної журналістики та створення авторських медіапроєктів. Саме формат коротких відео дозволяє швидко донести складну інформацію до широкої аудиторії, що робить платформу ефективним інструментом сучасної комунікації.

Отже, соціальні мережі, і зокрема TikTok, суттєво впливають на трансформацію журналістики, змінюючи її форми, зміст і способи взаємодії з аудиторією. Вони відкривають нові можливості для створення та поширення

контенту, водночас ставлячи перед журналістикою нові виклики, пов'язані з якістю інформації та її достовірністю.

Сучасний розвиток цифрових технологій зумовив докорінні зміни в системі медіавиробництва, зокрема у сфері соціальних мереж. Платформи нового покоління, такі як TikTok, Instagram та YouTube Shorts, формують окрему екосистему інформаційної комунікації, де ключову роль відіграють швидкість створення контенту, його візуальна привабливість та здатність швидко привертати увагу аудиторії. У цих умовах штучний інтелект стає не лише допоміжним інструментом, а й важливим елементом сучасного контент-мейкінгу.

Штучний інтелект у сфері соціальних мереж виконує низку функцій, що охоплюють як творчі, так і аналітичні процеси. Зокрема, він використовується для генерації сценаріїв відео, формування заголовків і описів, аналізу актуальних трендів, автоматизованого монтажу відео, створення субтитрів, а також оптимізації контенту під алгоритми конкретної платформи. Таким чином, штучний інтелект значно спрощує технічну частину виробництва контенту, дозволяючи авторам зосередитися на ідеї та подачі матеріалу.

Особливістю сучасних соціальних мереж є домінування алгоритмічних систем рекомендацій. У випадку TikTok це реалізовано через систему персоналізованої стрічки «For You Page», яка формує індивідуальний інформаційний простір для кожного користувача. Алгоритми аналізують поведінку аудиторії — перегляди, лайки, коментарі, час утримання уваги — і на основі цих даних визначають, який контент має бути показаний. Це створює умови, за яких навіть нові автори можуть отримати широке охоплення без наявності великої аудиторії.

У цьому контексті штучний інтелект і алгоритмічні системи спільно формують нову модель медіаспоживання, де контент більше не є статичним продуктом, а динамічно адаптується до інтересів користувача. Це особливо важливо для журналістики, оскільки змінюється не лише форма подачі інформації, але й принципи її поширення.

Використання штучного інтелекту також відкриває нові можливості для розвитку пояснювальної та освітньої журналістики. Складні суспільні, політичні або технологічні теми можуть бути трансформовані у короткі відеоформати, які забезпечують швидке та доступне сприйняття інформації. Це дозволяє журналістиці виходити за межі традиційних форматів і адаптуватися до нових інформаційних звичок аудиторії.

Водночас надмірна залежність від алгоритмів і автоматизованих систем створює низку викликів. Серед них — ризик спрощення складних тем до поверхневого рівня, поширення неперевіреної інформації, а також формування інформаційних бульбашок, коли користувачі отримують контент лише певного типу. Крім того, використання генеративних AI-технологій (зокрема для створення відео, текстів або зображень) піднімає питання автентичності контенту та довіри до джерел інформації.

Попри це, штучний інтелект стає важливим інструментом розвитку сучасних медіапроектів, оскільки дозволяє поєднувати журналістські підходи з новими цифровими форматами. Він сприяє швидшій реакції на інформаційні події, підвищує ефективність виробництва контенту та поширює можливості для творчої реалізації авторів.

Отже, штучний інтелект у поєднанні з соціальними мережами формує нову парадигму медіакомунікації, в якій журналістика стає більш гнучкою, візуально орієнтованою та інтерактивною. Це створює теоретичну основу для практичної реалізації авторських проєктів у форматі коротких відео, зокрема на платформі TikTok.

Сучасний цифровий медіа-простір характеризується надзвичайно високою швидкістю поширення інформації, що, у свою чергу, підвищує ризики появи недостовірного або маніпулятивного контенту. Особливо це актуально для соціальних мереж, де інформація поширюється без достатньої перевірки фактів і може миттєво ставати вірусною.

Однією з ключових проблем сучасної журналістики є поширення фейкових новин, які можуть створювати викривлену картину реальності. Це

негативно впливає на рівень довіри аудиторії до медіа та ускладнює процес розрізнення правдивої і неправдивої інформації. У таких умовах користувач часто не має достатніх навичок критичного аналізу контенту, що робить його вразливим до інформаційних маніпуляцій.

Окрему роль у поширенні дезінформації відіграють алгоритмічні системи рекомендацій, які використовуються у соціальних мережах. Вони формують персоналізовану стрічку контенту, базуючись на попередній активності користувача. Це може призводити до так званого ефекту «інформаційної бульбашки», коли користувач отримує переважно ту інформацію, яка підтверджує його вже існуючі погляди.

Додатковим фактором є використання технологій штучного інтелекту для створення контенту, зокрема текстів, зображень та відео. З одного боку, це розширює можливості медіаіндустрії, але з іншого боку — ускладнює процес перевірки автентичності інформації, оскільки штучно згенерований контент може бути майже не відрізним від реального.

У зв'язку з цим особливого значення набуває розвиток систем фактчекінгу та незалежних медіаорганізацій, які займаються перевіркою інформації. Також важливою є роль журналістів як медіа-фільтрів, що відповідають за відбір, перевірку та подачу достовірного контенту.

Крім того, важливим напрямом є підвищення рівня медіаграмотності населення. Освітні програми, тренінги та інформаційні кампанії сприяють формуванню навичок критичного мислення, що дозволяє користувачам більш усвідомлено споживати інформацію в цифровому середовищі.

Отже, проблема достовірності інформації в цифрову епоху є комплексною та потребує одночасної взаємодії технологічних, освітніх і професійних механізмів її вирішення.

2.2. Структура і рубрикація медіапроекту

Сучасний розвиток медіапростору зумовлює необхідність адаптації журналістського контенту до умов цифрового середовища та нових моделей споживання інформації. Особливої популярності набуває короткоформатний

відеоконтент, який активно поширюється через соціальні мережі, зокрема платформу TikTok. У цьому контексті було розроблено авторський проєкт «Журналістика сьогодні», спрямований на поєднання інформаційної та освітньої функцій журналістики у доступному форматі.

Основною ідеєю проєкту є популяризація журналістики та підвищення рівня медіаграмотності аудиторії шляхом пояснення складних медійних процесів у форматі коротких відео. Проєкт орієнтований переважно на молодіжну аудиторію, яка є активним користувачем цифрових платформ та споживає інформацію у швидкому, візуально насиченому форматі.

Концепція проєкту базується на поєднанні освітнього та інформаційного контенту. Відеоматеріали мають пояснювальний характер і спрямовані на висвітлення актуальних тем, пов'язаних із журналістикою, функціонуванням медіа, впливом соціальних мереж, розвитком критичного мислення аудиторії та навичок аналізу інформації.

Контент-стратегія проєкту передбачає структурований підхід до створення відеоматеріалів, який базується на розподілі тем за окремими напрямками. Перший тематичний блок охоплює базові поняття журналістики, включаючи її функції, принципи та особливості створення новинного контенту.

Важливою характеристикою проєкту є використання різних форматів подачі матеріалу, серед яких короткі пояснювальні відео, аналітичні розбори, фактологічні повідомлення та інтерактивні елементи. Це дозволяє забезпечити різноманітність контенту та підвищити рівень залученості аудиторії.

Отже, TikTok-проєкт «Журналістика сьогодні» є прикладом сучасного медіапродукту, що поєднує освітню, інформаційну та соціальну функції, адаптуючи журналістику до умов цифрового середовища.

2.3. Контент та засоби виразності

Особливості сприйняття короткоформатного відео також враховуються при створенні контенту. Зокрема, використовується принцип швидкого залучення уваги (hook), динамічна подача інформації та чітка структура

викладу матеріалу. Поєднання візуальних, текстових і аудіальних елементів сприяє більш ефективному засвоєнню інформації.

Короткоформатний відеоконтент потребує максимально швидкого привернення уваги аудиторії, тому важливу роль відіграють візуальні засоби виразності. Для цього використовуються динамічний монтаж, зміна кадрів, текстові вставки, графічні елементи та кольорові акценти. Такі прийоми дозволяють зробити контент більш зрозумілим і привабливим для користувачів соціальних мереж.

Особливе значення має вертикальний формат відео, адаптований до перегляду на мобільних пристроях. Розташування тексту, субтитрів та інших візуальних елементів здійснюється з урахуванням особливостей мобільного інтерфейсу та зручності сприйняття інформації.

Важливим елементом сучасного TikTok-контенту є використання субтитрів, оскільки значна частина аудиторії переглядає відео без звуку. Поєднання текстового супроводу, візуального ряду та музичного оформлення сприяє кращому утриманню уваги користувачів і підвищує ефективність комунікації.

Також важливу роль відіграє емоційна подача інформації, яка дозволяє встановити контакт із аудиторією та зробити складні теми більш доступними для сприйняття. Використання коротких фраз, проблемних запитань та актуальних прикладів підвищує зацікавленість користувачів і стимулює взаємодію з контентом.

Важливим аспектом є те, що штучний інтелект виконує допоміжну функцію, тоді як остаточні рішення щодо змісту та подачі матеріалу приймає автор. Це дозволяє зберігати журналістські стандарти та забезпечувати достовірність інформації.

Отже, використання штучного інтелекту та цифрових інструментів є ключовим елементом реалізації проєкту, що забезпечує ефективність, якість та сучасний формат журналістського контенту.

2.4. Технічні та програмні засади

У процесі реалізації TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» штучний інтелект використовується як універсальний інструмент, що охоплює різні етапи створення медіаконтенту. Його застосування дозволяє оптимізувати робочі процеси, підвищити якість матеріалів та адаптувати їх до вимог цифрових платформ.

На етапі планування контенту штучний інтелект застосовується для аналізу актуальних інформаційних трендів, популярних тем та запитів аудиторії. Це забезпечує формування релевантного контенту, який відповідає інтересам користувачів і має потенціал до широкого поширення.

Важливим напрямом використання штучного інтелекту є створення сценаріїв відео. AI-інструменти допомагають структурувати інформацію, спрощувати складні поняття та адаптувати їх до короткого формату. Особлива увага приділяється початку відео, який має привернути увагу глядача та забезпечити подальше утримання інтересу.

Штучний інтелект також використовується для мовної оптимізації текстів, що дозволяє зробити їх більш зрозумілими та доступними для широкої аудиторії. Це сприяє ефективній комунікації та підвищує рівень сприйняття інформації.

Окрім цього, цифрові інструменти застосовуються у процесі монтажу та обробки відеоконтенту. Використання мобільних редакторів дозволяє створювати динамічні відео з використанням візуальних ефектів, текстових вставок та субтитрів. Субтитри відіграють важливу роль у забезпеченні доступності контенту, оскільки значна частина користувачів переглядає відео без звуку.

Для створення та оформлення контенту також використовувалися цифрові платформи й онлайн-сервіси для дизайну та редагування відеоматеріалів. Вони дозволяють адаптувати контент до особливостей соціальних мереж, забезпечують зручність монтажу та оптимізацію відео для мобільних пристроїв.

Важливу роль у процесі створення медіаконтенту відіграють інструменти автоматичного створення субтитрів та текстових елементів. Їх використання сприяє підвищенню доступності контенту та забезпечує комфортне сприйняття інформації для аудиторії.

Окрему увагу приділено аналізу ефективності контенту за допомогою вбудованих аналітичних інструментів TikTok. Це дозволяє відстежувати кількість переглядів, рівень взаємодії аудиторії, тривалість перегляду відео та визначити найбільш ефективні формати подачі інформації.

Крім того, цифрові інструменти використовуються для адаптації контенту до алгоритмів соціальних мереж, що сприяє збільшенню охоплення аудиторії та підвищує ефективність поширення відеоматеріалів.

2.5. Сфера застосування та результати апробації.

Оцінка ефективності TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» здійснюється на основі аналізу кількісних та якісних показників взаємодії аудиторії з контентом. До основних критеріїв належать кількість переглядів, рівень залученості користувачів, а також показники утримання уваги.

Аналіз результатів показав позитивну динаміку охоплення відеоматеріалів, що свідчить про відповідність обраної тематики інтересам аудиторії. Важливу роль у цьому відіграє алгоритмічна система рекомендацій TikTok, яка сприяє поширенню контенту серед широкого кола користувачів.

Найбільший рівень залученості демонструють відео, що мають пояснювальний характер, містять приклади з реального інформаційного середовища та стосуються актуальних тем, таких як фейкові новини, алгоритми соціальних мереж і використання штучного інтелекту. Це свідчить про високий попит на освітній контент у сфері журналістики.

Особливу увагу приділено показнику утримання аудиторії, який є ключовим для короткоформатного відео. Використання чіткої структури, динамічної подачі та ефективного початку відео сприяє збільшенню тривалості перегляду та підвищує загальну ефективність контенту.

Коментарі користувачів свідчать про наявність активної взаємодії та формування зворотного зв'язку. Аудиторія не лише споживає контент, але й бере участь в обговоренні, що підвищує рівень залученості та сприяє розвитку медійної комунікації.

Перспективи розвитку проєкту пов'язані з розширенням тематичного контенту, удосконаленням форматів подачі інформації та подальшим використанням технологій штучного інтелекту. Важливим напрямом є також посилення інтерактивності та залучення аудиторії до активної взаємодії.

Отже, результати аналізу підтверджують ефективність TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» як сучасного інструменту цифрової журналістики, що поєднує інформаційну, освітню та комунікативну функції та має значний потенціал для подальшого розвитку.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне дослідження особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та його впливу на трансформацію медіасередовища в умовах цифровізації. У процесі виконання роботи було досягнуто поставленої мети та вирішено основні дослідницькі завдання, що дозволило проаналізувати сучасні тенденції розвитку цифрової журналістики.

У ході теоретичного аналізу встановлено, що штучний інтелект є одним із ключових чинників трансформації медіасфери. Його використання забезпечує автоматизацію процесів створення контенту, підвищення оперативності журналістської діяльності, ефективний аналіз великих масивів інформації та персоналізацію медіаконтенту. Водночас визначено, що впровадження таких технологій супроводжується низкою етичних і професійних викликів, зокрема необхідністю дотримання журналістських стандартів, забезпечення достовірності інформації та контролю за використанням автоматизованих систем.

Дослідження ролі соціальних мереж показало, що вони виступають одним із провідних середовищ сучасної медіакомунікації. Зокрема, платформа TikTok формує нову модель споживання інформації, яка базується на короткоформатному відео, високій швидкості поширення контенту та алгоритмічній персоналізації. Це зумовлює трансформацію традиційних журналістських підходів і необхідність адаптації контенту до умов цифрових платформ.

У практичній частині роботи реалізовано авторський TikTok-проект «Журналістика сьогодні», який поєднує журналістські підходи, цифрові технології та інструменти штучного інтелекту. Проект має освітньо-інформаційний характер і спрямований на популяризацію журналістики та підвищення рівня медіаграмотності аудиторії.

У процесі реалізації встановлено, що використання штучного інтелекту є ефективним інструментом оптимізації створення контенту, зокрема на етапах

генерації ідей, написання сценаріїв і структурування матеріалів. Це дозволяє підвищити якість медіапродукту та забезпечити його відповідність сучасним вимогам цифрового середовища.

Аналіз результатів проєкту засвідчив високий рівень зацікавленості аудиторії у тематиці журналістики, штучного інтелекту та медіаграмотності. Встановлено, що короткоформатний відеоконтент є ефективним засобом комунікації з молодіжною аудиторією завдяки його доступності, динамічності та швидкому сприйняттю інформації. При цьому ефективність контенту значною мірою залежить від способу подачі, структури відео та відповідності алгоритмічним принципам функціонування платформи.

Важливим результатом дослідження є підтвердження значущості медіаграмотності в умовах сучасного інформаційного середовища. Використання соціальних мереж як інструменту освітнього впливу відкриває нові можливості для формування критичного мислення та відповідального споживання інформації.

Доведено, що впровадження штучного інтелекту сприяє трансформації професійної діяльності журналіста, який дедалі більше виступає як аналітик, редактор та інтерпретатор інформації. Водночас ключова роль у створенні якісного журналістського продукту залишається за людиною, що забезпечує достовірність, етичність і суспільну значущість контенту.

Наукова новизна роботи полягає у поєднанні теоретичного аналізу використання штучного інтелекту в журналістиці з практичною реалізацією авторського медіапроєкту у форматі TikTok, що дозволило продемонструвати сучасні тенденції розвитку медіасфери.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх використання для створення та розвитку медіапроєктів у соціальних мережах, а також у навчальному процесі підготовки майбутніх журналістів. Запропоновані підходи можуть бути застосовані журналістами, контент-мейкерами та медіаорганізаціями для створення ефективного цифрового контенту.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням впливу алгоритмів соціальних мереж на формування інформаційного порядку денного та розширенням можливостей персоналізації контенту за допомогою штучного інтелекту.

Отже, сучасна журналістика перебуває у стані глибокої трансформації, що охоплює технологічні та професійні аспекти. Поєднання штучного інтелекту, соціальних мереж і нових форматів подачі інформації формує якісно нову модель медіакомунікації, яка потребує подальшого наукового осмислення та практичного розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про інформацію». Відомості Верховної Ради України. С.1-5
2. Закон України «Про медіа». 2023. С.1-12
3. Міністерство цифрової трансформації України. Медіаграмотність та цифрова безпека. — Режим доступу: <https://thedigital.gov.ua> (дата звернення: 08.04.2026).
4. Український інститут медіа та комунікації. Медіасередовище України в умовах цифровізації. — Київ, 2023.
5. Детектор медіа. Штучний інтелект у журналістиці: можливості та ризики. — Режим доступу: <https://detector.media> (дата звернення: 08.04.2026).
6. Суспільне мовлення України. Як змінюється журналістика в епоху соцмереж. — Режим доступу: <https://suspilne.media> (дата звернення: 08.04.2026).
7. Інститут масової інформації. Медіаграмотність українців: аналітичні матеріали. — Режим доступу: <https://imi.org.ua> (дата звернення: 08.04.2026).
8. Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. Аналітика медіаринку. — Режим доступу: <https://www.nrada.gov.ua> (дата звернення: 08.04.2026).
9. UNESCO. Media and Information Literacy in the Digital Age. — Режим доступу: <https://www.unesco.org> (дата звернення: 08.04.2026).
10. TikTok Newsroom. How TikTok Recommendation System Works. — Режим доступу: <https://newsroom.tiktok.com> (дата звернення: 08.04.2026).
11. OpenAI. Artificial Intelligence Tools for Content Generation. — Режим доступу: <https://openai.com> (дата звернення: 08.04.2026).

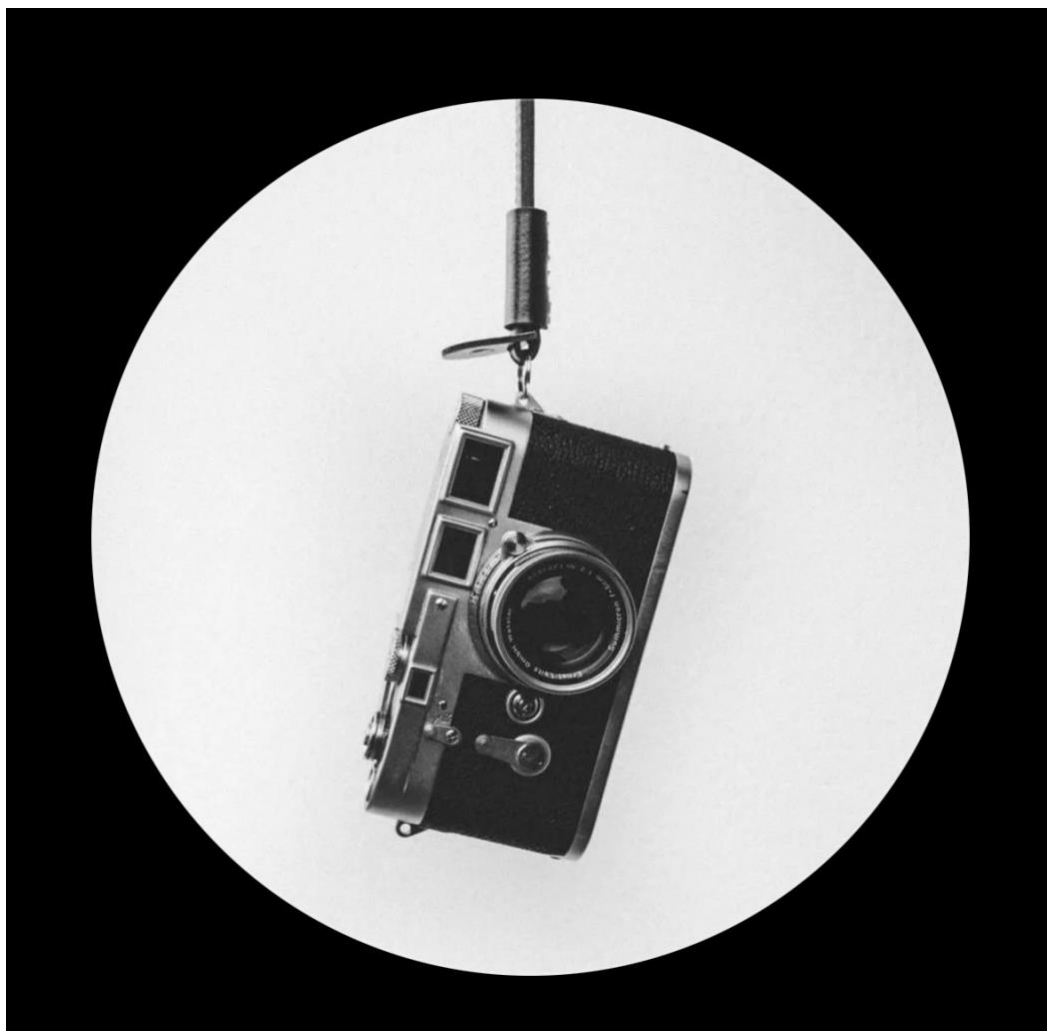
12. Pew Research Center. Social Media Use and News Consumption Trends. — Режим доступу: <https://www.pewresearch.org> (дата звернення: 08.04.2026).
13. Різун В. В. (ред.). Журналістика України: теорія і практика. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018.—320 с.
14. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: Видавництво «Ваклер», 2001.—656 с.
15. Іванов В. Ф. Журналістика і нові медіа. Київ: Академія української преси, 2013.—240 с.

Покликання на Tik Tok канал

https://www.tiktok.com/@journalist022?_r=1&_t=ZS-96HTUwWzKey

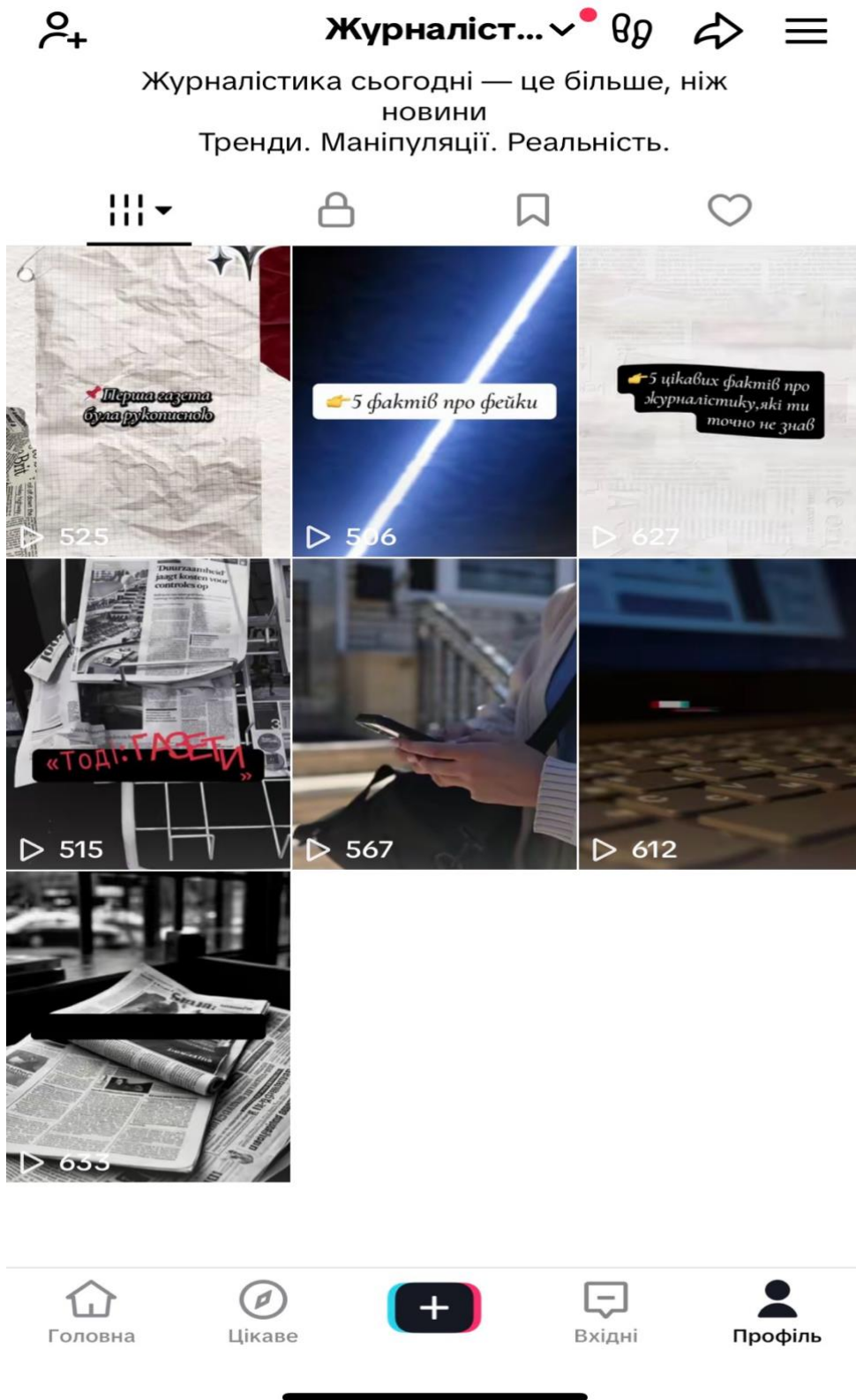

Логотип та опис проєкту «Журналістика сьогодні»

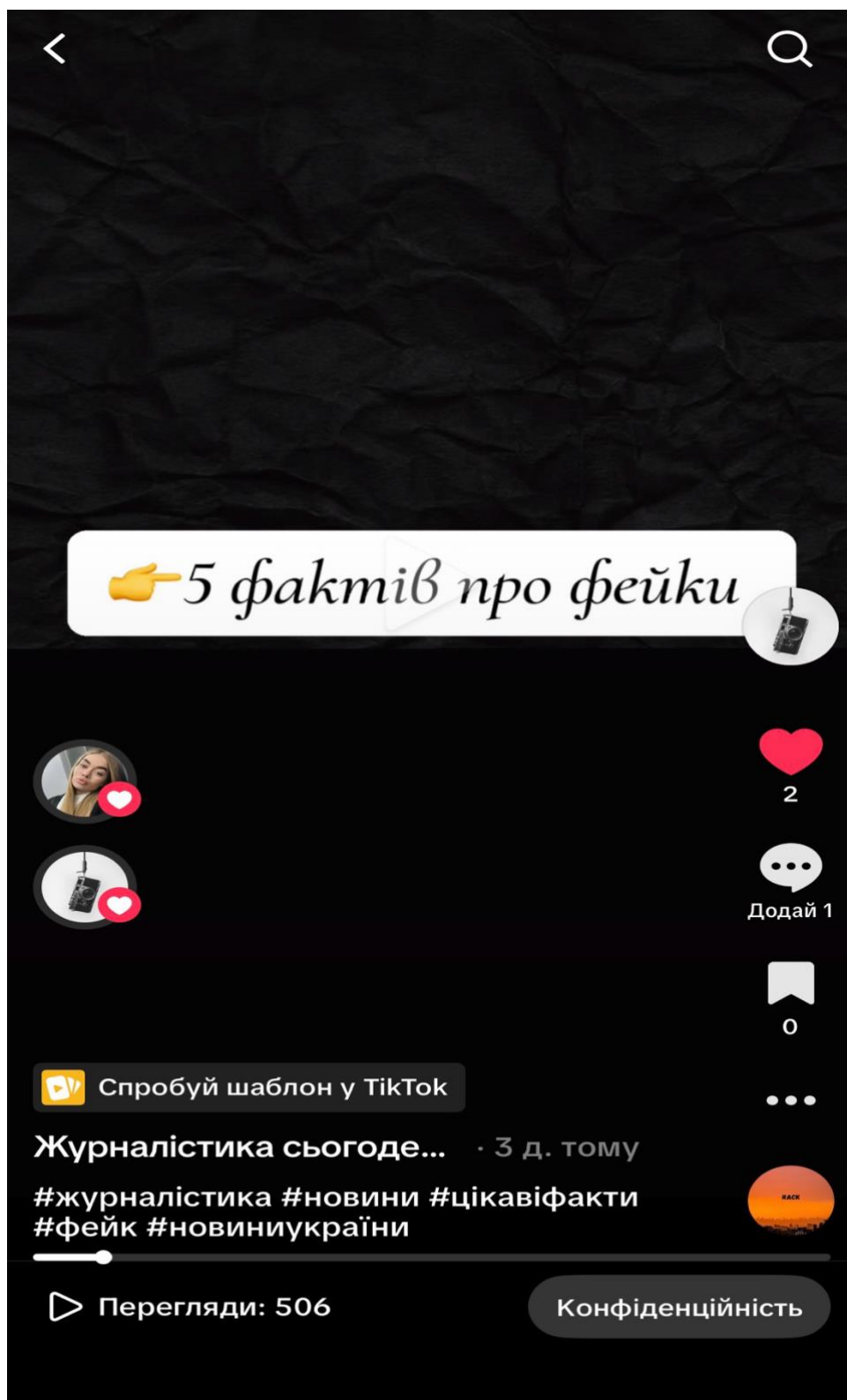

Оформлення шапки профілю в ТікТок

Аналіз одного відео

<https://vt.tiktok.com/ZS9EC1Jxr/>

Аналіз одного відео

<https://vt.tiktok.com/ZS9EC1Jxr/>

Аналіз відео TikTok Studio

Опубліковано 8 трав. 2026, 11:51 дп

506 2 0 0 0

Натхнення **Огляд** Глядачі Залученість

Установи застосунок TikTok Studio
 Переглянути свою аналітику за останні 365 днів. [Завантажити](#)

Основні показники ⓘ
 Оновлено в реальному часі.

Перегляди відео 506	Загальний час відтв... 0 год.:45 хв.:6 с.
Середня тривалість... 5.2 с.	Переглянуто повне в... 4.39%
Нові слідкувачі 0	

597

Аналіз відео TikTok Studio

Натхнення Огляд **Глядачі** Залученість

Усього глядачів ⓘ
482
 +5 (у порівнянні з показниками станом на 1 добу тому)

Типи глядачів ⓘ

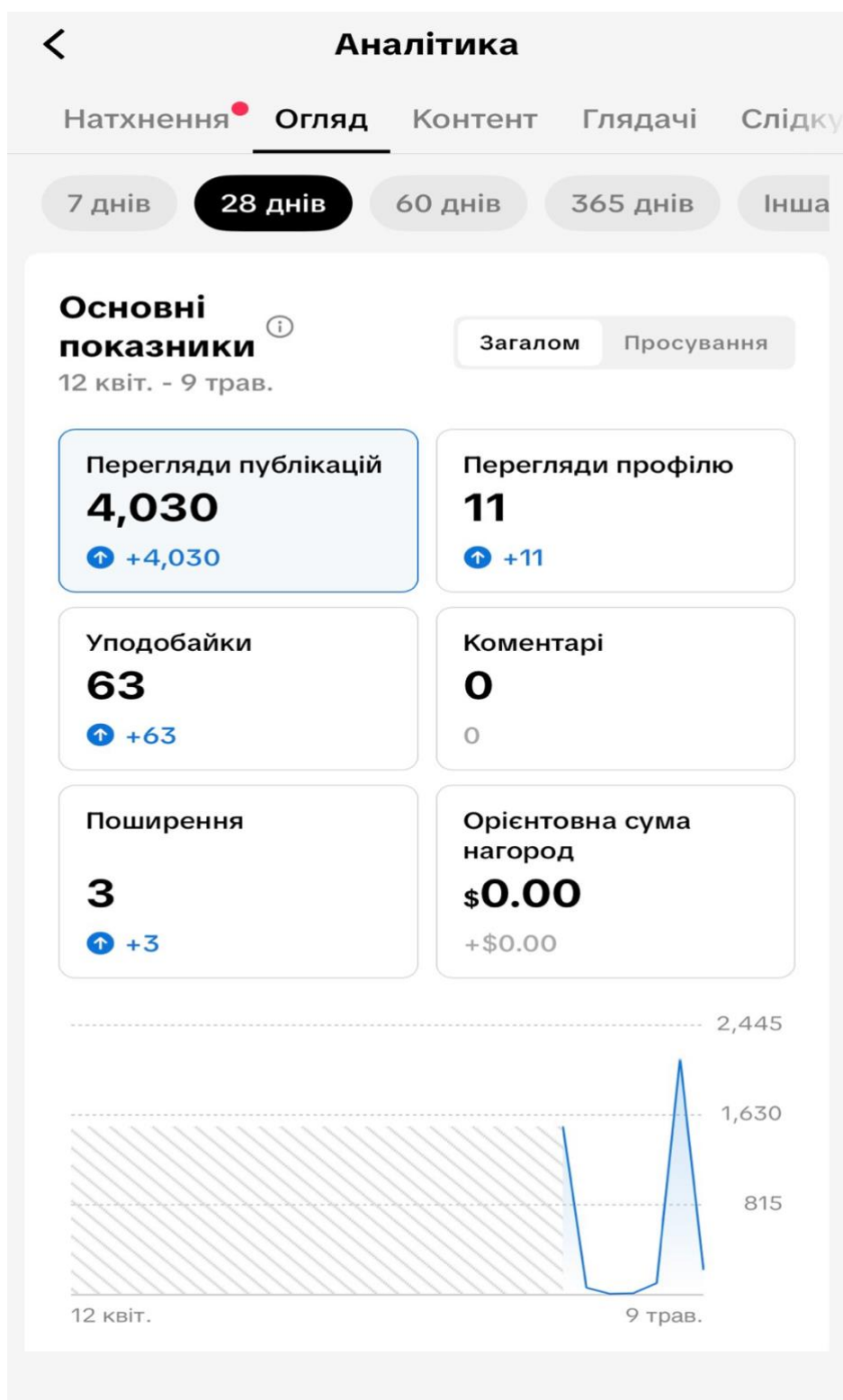
96%	4%
Нові глядачі	Глядачі, які повернулися
100%	0%
Не слідкують	Слідкують

Стать

Чоловік	62%
Жінка	34%
Інше	4% >

Вік

Основні показники

Топові публікації

<
Аналітика

Огляд
Контент
Глядачі
Слідкувачі
LIVE

Твої топові публікації ⓘ

Найбільше переглядів

Найбільше нових глядачів

- 1

Війна суттєво змінила сучасну журналістику. Сьогодні...
 Переглядів за останні 7 днів: 537

6 дн. тому
- 2

Під час війни відповідальність журналіста з...
 Переглядів за останні 7 днів: 514

6 дн. тому
- 3

Штучний інтелект активно змінює сучасні медіа. AI допо...
 Переглядів за останні 7 днів: 504

6 дн. тому
- 4

У сучасному інформаційному просторі важливо вміти розпі...
 Переглядів за останні 7 днів: 474

6 дн. тому
- 5

Підпишись на більше про журналістику #журналістика #...
 Переглядів за останні 7 днів: 8

1 міс. тому
- **#журналістика #новиниукраїни #цікавіфакти**

АНОТАЦІЯ

Ключові слова: штучний інтелект, журналістика, TikTok, соціальні мережі, медіаграмотність, цифрова журналістика.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та аналізу його впливу на трансформацію медіасередовища в умовах цифровізації суспільства. Актуальність теми зумовлена стрімким розвитком цифрових технологій, зростанням ролі соціальних мереж у процесі поширення інформації та активним впровадженням інструментів штучного інтелекту в медіавиробництво.

У теоретичній частині роботи розглянуто сутність штучного інтелекту як технологічного явища та його інтеграцію у журналістську практику. Проаналізовано основні напрями його застосування, зокрема автоматизацію створення новинного контенту, аналіз великих масивів даних, персоналізацію інформаційних потоків, а також вплив алгоритмічних систем на формування медіаспоживання. Окрему увагу приділено ролі соціальних мереж як сучасних платформ комунікації, що визначають нові формати подачі інформації та змінюють традиційні журналістські підходи.

Практична частина роботи реалізована у форматі авторського TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні», який є прикладом сучасної цифрової журналістики. Проєкт спрямований на популяризацію журналістської діяльності, підвищення рівня медіаграмотності та пояснення складних інформаційних процесів у доступному короткоформатному відеоформаті. Контент проєкту охоплює теми журналістики, функціонування медіа, впливу штучного інтелекту, проблеми фейкової інформації та алгоритмів соціальних мереж.

У процесі реалізації проєкту активно використовувалися інструменти штучного інтелекту, що дозволило оптимізувати створення контенту, зокрема на етапах генерації ідей, розробки сценаріїв, структурування інформації та

адаптації текстів до особливостей сприйняття аудиторії соціальної мережі TikTok. Це сприяло підвищенню ефективності виробництва медіаматеріалів та їх відповідності сучасним цифровим трендам.

Аналіз результатів практичної реалізації показав, що використання короткоформатного відеоконтенту є ефективним інструментом комунікації з молодіжною аудиторією, забезпечує високий рівень залученості користувачів та сприяє розвитку критичного мислення і медіаграмотності.

Узагальнено доведено, що поєднання журналістики, соціальних мереж та технологій штучного інтелекту формує нову модель сучасної медіакомунікації, яка характеризується високою швидкістю, інтерактивністю та орієнтацією на індивідуальні потреби користувача. Отримані результати підтверджують перспективність розвитку цифрових форматів журналістики та подальшого впровадження штучного інтелекту в медіасферу.

ANNOTATION

Keywords: artificial intelligence, journalism, TikTok, social media, media literacy, digital journalism.

The qualification thesis is devoted to the study of the use of artificial intelligence in modern journalism and the analysis of its impact on the transformation of the media environment in the context of digitalization. The relevance of the topic is determined by the rapid development of digital technologies, the growing role of social media in information dissemination, and the active integration of artificial intelligence tools into media production processes.

The theoretical part of the study examines the essence of artificial intelligence as a technological phenomenon and its integration into journalistic practice. The main areas of its application are analyzed, including automated news production, big data analysis, information flow personalization, and the influence of algorithmic systems on media consumption patterns. Special attention is given to social media platforms as modern communication environments that shape new formats of information delivery and transform traditional journalistic approaches.

The practical part of the study is implemented in the form of an author's TikTok project "Journalism of Today," which represents an example of contemporary digital journalism. The project aims to promote journalism, enhance media literacy, and explain complex informational processes through accessible short-form video content. The project covers topics such as journalism basics, media system functioning, artificial intelligence impact, fake news issues, and social media algorithms.

During the implementation of the project, artificial intelligence tools were actively used to optimize content creation, including idea generation, script development, information structuring, and adaptation of texts to the specific characteristics of TikTok audiences. This contributed to improving the efficiency of media production and ensuring its relevance to current digital trends.

The analysis of the project's results demonstrates that short-form video content is an effective communication tool for engaging young audiences, increasing user interaction, and fostering media literacy and critical thinking skills.

It is concluded that the combination of journalism, social media, and artificial intelligence technologies forms a new model of modern media communication characterized by high speed, interactivity, and user-oriented personalization. The obtained results confirm the prospects of further development of digital journalism formats and the continued integration of artificial intelligence into the media sphere.

Протокол аналізу звіту подібності науковим керівником

Заявляю, що я ознайомився (-лась) з Повним звітом подібності, який був згенерований Системою виявлення і запобігання плагіату щодо роботи:

Автор: Анастасія Земцева

Співавтор:

Назва: Земцева Анастасія диплом

Науковий керівник: Тетяна Левченко

Підрозділ: Кафедра журналістики та нових медіа

Коефіцієнт подібності 1: 2.11%

Коефіцієнт подібності 2: 0%

Мікропробіли: 0

Заміна букв: 0

Інтервали: 0

Білі знаки: 0

Дата створення звіту: 2026-06-04 00:46:37.0

Після аналізу Звіту подібності констатую наступне:

Запозичення, виявлені в роботі є законними і не є плагіатом. Рівень подібності не перевищує допустимої межі. Таким чином робота незалежна і приймається.

Запозичення не є плагіатом, але перевищено граничне значення рівня подібностей. Таким чином робота повертається на доопрацювання.

Виявлено запозичення і плагіат або навмисні текстові спотворення (маніпуляції), як передбачувані спроби укриття плагіату, які роблять роботу невідповідною вимогам законодавства (Ст. 32. ЗУ Про вищу освіту, пункт 3.1, Ст. 42. ЗУ Про освіту) та вимог НАЗЯВО (Критерій 5), а також кодексу етики і процедур. Таким чином робота не приймається.

Обґрунтування:

Дата

експерт

Метадані

ДОКУМЕНТ

Заголовок

Земцева Анастасія диплом

Автор

Анастасія Земцева

Науковий керівник / Експерт

Тетяна Левченко

ІД документу

334169679

ОРГАНІЗАЦІЯ

Назва організації

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

підрозділ

Кафедра журналістики та нових медіа

ЗВІТ

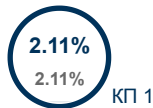
Дата звіту

6/4/2026

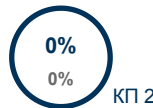
Дата редагування

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

3409

Кількість слів

29147

Кількість символів

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про **МОЖЛИВІ** маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		0
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		4

Джерела

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Копіювати текст

#	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	--	--

1	Плічко Олександра -Використання штучного інтелекту в довідково-бібліографічному обслуговуванні користувачів 5/7/2026 European University (European University)	19 (0.56 %)
2	231.2 Богдан Бондаренко бакалаврська робота н.кер. Переверзєв А.М. 4/30/2025 European University (European University)	15 (0.44 %)
3	Диплом_Найдіч 16.05.2025 5/21/2025 V. N. Karazin Kharkiv National University (KGNU) (Соціологічний факультет - журналістика)	11 (0.32 %)
4	Стаття 8/14/2025 Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian University (Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II)	10 (0.29 %)
5	Використання штучного інтелекту й геоінформаційних технологій для створення картографічних моделей 6/3/2026 Uman National University Science (Уманський національний університет)	10 (0.29 %)
6	Плічко Олександра -Використання штучного інтелекту в довідково-бібліографічному обслуговуванні користувачів 5/7/2026 European University (European University)	7 (0.21 %)

База даних RefBooks

#	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	-----------	--

Домашня база даних

#	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	-----------	--

Програма обміну базами даних (2.11 %)

#	ЗАГОЛОВОК	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	-----------	--

1	Плічко Олександра -Використання штучного інтелекту в довідково-бібліографічному обслуговуванні користувачів 5/7/2026 European University (European University)	26 (2) (0.76 %)
2	231.2 Богдан Бондаренко бакалаврська робота н.кер. Переверзєв А.М. 4/30/2025 European University (European University)	15 (1) (0.44 %)
3	Диплом_Найдіч 16.05.2025 5/21/2025 V. N. Karazin Kharkiv National University (KGNU) (Соціологічний факультет - журналістика)	11 (1) (0.32 %)
4	Використання штучного інтелекту й геоінформаційних технологій для створення картографічних моделей 6/3/2026 Uman National University Science (Уманський національний університет)	10 (1) (0.29 %)
5	Стаття	10 (1) (0.29 %)

8/14/2025

Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian University (Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II)

Інтернет

#	ДЖЕРЕЛО URL	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	-------------	--

Список прийнятих фрагментів

#	ЗМІСТ	КІЛЬКІСТЬ ОДНАКОВИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)
---	-------	---------------------------------------

I. Пояснювальна записка

1.1. Обґрунтування актуальності проекту

Цифрові технології суттєво вплинули на розвиток сучасного інформаційного суспільства та систему масової комунікації. Умови стрімкої цифровізації змінюють способи створення, поширення та споживання інформації. У зв'язку з цим журналістика як важливий соціальний інститут адаптується до нових технологічних і комунікаційних викликів.

Традиційні медіа поступово втрачають монополію на поширення інформації, поступаючись цифровим платформам і соціальним мережам. Більшість сучасної аудиторії отримує новини через стрічки соціальних мереж, мобільні застосунки та алгоритмічні рекомендаційні системи. Це швидко, інтерактивно та у візуально адаптованому форматі.

Важливим чинником трансформації сучасної журналістики є розвиток технологій штучного інтелекту. Штучний інтелект активно інтегрується в медіапроцеси та використовується для автоматизації створення контенту, аналізу великих обсягів інформації, пошуку трендів, персоналізації новинних стрічок і взаємодії з аудиторією. Використання AI-технологій дозволяє оптимізувати процеси створення журналістських матеріалів і підвищувати ефективність роботи медіа.

Окремої уваги заслуговує розвиток короткоформатного відеоконтенту та соціальних платформ, серед яких важливе місце займає TikTok.

Платформа стала не лише розважальним середовищем, а й повноцінним каналом поширення інформаційного та освітнього контенту. Формат коротких відео дозволяє адаптувати складні суспільні теми до особливостей сучасного медіаспоживання, особливо серед молодіжної аудиторії.

У цифровому середовищі важливого значення набуває проблема достовірності інформації. Соціальні мережі сприяють швидкому поширенню контенту, що водночас підвищує ризики появи фейкових новин, маніпулятивної інформації та дезінформації. У таких умовах особливу роль відіграють медіаграмотність, критичне мислення та відповідальне ставлення до створення й поширення журналістського контенту.

Актуальність проекту зумовлена дослідженням особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та практичній реалізації авторського TikTok-проекту «Журналістика сьогодні». Проект спрямований на популяризацію журналістики, підвищення рівня медіаграмотності аудиторії та адаптацію журналістського контенту до сучасних цифрових форматів.

Практична цінність проекту полягає у створенні медіапродукту, який поєднує інформаційну, освітню та комунікаційну функції. Реалізація проекту дозволяє продемонструвати можливості використання сучасних цифрових технологій і соціальних мереж у журналістиці, а також дослідити особливості взаємодії з аудиторією у форматі коротких відео.

1.2. Мета і завдання роботи

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та реалізація авторського TikTok-проекту «Журналістика сьогодні», спрямованого на популяризацію журналістики та розвиток медіаграмотності у цифровому середовищі.

Для досягнення поставленої мети передбачено виконання таких завдань:

1. проаналізувати теоретичні основи використання штучного інтелекту в журналістиці;
2. дослідити вплив соціальних мереж на трансформацію сучасного медіасередовища;
3. визначити роль платформи TikTok у поширенні журналістського контенту;
4. проаналізувати проблему достовірності інформації в цифровому середовищі;
5. розробити та реалізувати авторський TikTok-проект;
6. оцінити ефективність використання цифрових інструментів і штучного інтелекту у створенні контенту.

Об'єктом дослідження є сучасна цифрова журналістика як складова інформаційного суспільства.

Предметом дослідження є використання технологій штучного інтелекту та соціальних мереж у процесі створення й поширення журналістського контенту.

1.3. Методи здійснення творчого пошуку

Під час виконання кваліфікаційної роботи було використано комплекс загальнонаукових і практичних методів дослідження. Для аналізу особливостей сучасної журналістики та використання штучного інтелекту застосовано методи аналізу, синтезу, узагальнення та порівняння наукових і медійних джерел.

Метод контент-аналізу використовувався для дослідження особливостей функціонування соціальних мереж і сучасного цифрового контенту. За допомогою цього методу було проаналізовано формати коротких відео, особливості їхньої подачі, способи взаємодії з аудиторією та механізми поширення інформації в цифровому середовищі.

Під час реалізації авторського TikTok-проекту застосовано практичний метод створення медіапродукту, який включав розробку концепції проекту, підготовку сценаріїв, створення відеоматеріалів, використання цифрових інструментів монтажу та адаптацію контенту до особливостей платформи TikTok.

У процесі створення контенту також використовувалися інструменти штучного інтелекту для генерації ідей, структурування інформації, мовної

оптимізації тексту та аналізу актуальних інформаційних трендів. Це дозволило підвищити ефективність створення медіаматеріалів та забезпечити їх відповідність сучасним цифровим тенденціям.

Використання зазначених методів дозволило комплексно дослідити особливості сучасної цифрової журналістики та реалізувати авторський медіапроект у форматі короткоформатного відеоконтенту.

II. Специфікація

2.1. Теоретико-методологічні засади проекту

Стрімкий розвиток інформаційних технологій у XXI столітті зумовив глибокі трансформації у сфері масової комунікації. Одним із ключових чинників цих змін є впровадження технологій штучного інтелекту, які поступово стають невід'ємною складовою сучасної журналістики.

Використання штучного інтелекту сприяє ¹ не лише автоматизації окремих процесів, але й формує нові підходи до створення, обробки та поширення інформації.

Поняття «штучний інтелект» у широкому розумінні трактується як ¹ сукупність методів і технологій, що дозволяють комп'ютерним системам виконувати завдання, які традиційно потребують людського інтелекту. До таких завдань належать аналіз і обробка природної мови, розпізнавання зображень і відео, прогнозування, прийняття рішень, а також генерація текстового та мультимедійного контенту. У журналістиці ці можливості реалізуються через використання алгоритмів машинного навчання, нейронних мереж та систем обробки природної мови.

На сучасному етапі розвитку медіа штучний інтелект застосовується у різних аспектах журналістської діяльності. Зокрема, він використовується для автоматизованого написання новин на основі структурованих даних (наприклад, фінансових звітів, спортивної статистики чи результатів виборів), аналізу великих масивів інформації (Big Data), виявлення інформаційних трендів, а також перевірки фактів. Такі технології дозволяють значно підвищити оперативність підготовки матеріалів та оптимізувати робочі процеси в редакціях.

Окремої уваги заслуговує використання штучного інтелекту для персоналізації контенту. Завдяки алгоритмам рекомендацій користувачі отримують інформацію, яка відповідає їхнім інтересам, що підвищує рівень залученості аудиторії. Водночас це може призводити ² до формування так званих «інформаційних бульбашок», коли користувач отримує лише ту інформацію, яка підтверджує його власні погляди.

Крім того, штучний інтелект відіграє важливу роль у створенні нових форматів журналістського контенту. Зокрема, він використовується для генерації текстів, створення візуальних матеріалів, монтажу відео, озвучування та навіть ведення віртуальних новинних ведучих. У поєднанні із розвитком соціальних мереж це сприяє появі нових форматів, таких як короткі відео, інтерактивні історії та мультимедійні проекти.

Водночас активне впровадження штучного інтелекту в журналістику супроводжується низкою викликів і ризиків. Серед них - можливість створення та поширення фейкового контенту (зокрема за допомогою технологій deepfake), зниження якості журналістських матеріалів у разі надмірної автоматизації, а також проблема етичної відповідальності за контент, створений за участі алгоритмів. Також актуальним є питання прозорості використання штучного інтелекту та необхідності збереження довіри аудиторії до медіа.

Отже, штучний інтелект виступає потужним інструментом трансформації сучасної журналістики, який відкриває широкі можливості для підвищення ефективності медіавиробництва, створення інноваційних форматів контенту та взаємодії з аудиторією. Водночас його використання потребує відповідального підходу, дотримання професійних стандартів та критичного осмислення його впливу на інформаційний простір.

Сучасна журналістика перебуває у стані активної трансформації під впливом цифрових платформ, які змінюють не лише способи поширення інформації, але й самі принципи її створення. Соціальні мережі стали ключовим середовищем споживання новин, поступово витісняючи традиційні медіа як основне джерело інформації для значної частини аудиторії.

Однією з головних особливостей соціальних мереж є швидкість поширення інформації та її доступність у будь-який момент часу. Користувачі більше не є пасивними споживачами контенту - вони активно взаємодіють із ним, коментують, поширюють та навіть беруть участь у його створенні. Це змінює класичну модель журналістики, у якій редакція виступила єдиним джерелом інформації.

Особливу роль у сучасному медіапросторі відіграє платформа TikTok, яка стала одним із найпопулярніших каналів споживання контенту серед молодшої аудиторії. Її формат коротких відео (short-form video) формує нову модель подачі інформації, що базується на швидкості, візуальності та простоті сприйняття. У таких умовах журналістика адаптується до нових вимог, створюючи короткі, динамічні та емоційно насичені матеріали.

TikTok також змінює підхід до подачі новинного та освітнього контенту. Складні суспільні, політичні та технологічні теми подаються у спрощеній формі, що дозволяє залучити ширшу аудиторію. Завдяки алгоритмічній системі рекомендацій, контент швидко поширюється серед користувачів, навіть якщо вони не підписані на конкретного автора. Це робить платформу потужним інструментом для медіа проектів та журналістських ініціатив.

Водночас використання TikTok як джерела інформації має і певні ризики. Серед них - спрощення складних тем до надто поверхневого рівня, поширення неперевіреної інформації та фрагментація сприйняття контенту. Алгоритми платформи можуть формувати інформаційні бульбашки, коли користувачі бачать лише той контент, який відповідає їхнім інтересам, що впливає на об'єктивність сприйняття інформації.

Незважаючи на це, TikTok відкриває нові можливості для журналістики, зокрема у сфері популяризації медіаграмотності, пояснювальної журналістики та створення авторських медіапроектів. Саме формат коротких відео дозволяє швидко донести складну інформацію до широкої аудиторії, що робить платформу ефективним інструментом сучасної комунікації.

Отже, соціальні мережі, і зокрема TikTok, суттєво впливають на трансформацію журналістики, змінюючи її форми, зміст і способи взаємодії з аудиторією. Вони відкривають нові можливості для створення та поширення контенту, водночас ставлячи перед журналістикою нові виклики, пов'язані з якістю інформації та її достовірністю.

Сучасний розвиток цифрових технологій зумовив докорінні зміни в системі медіавиробництва, зокрема у сфері соціальних мереж. Платформи нового покоління, такі як TikTok, Instagram та YouTube Shorts, формують окрему екосистему інформаційної комунікації, де ключову роль відіграють швидкість створення контенту, його візуальна привабливість та здатність швидко привертати увагу аудиторії. У цих умовах штучний інтелект стає не лише допоміжним інструментом, а й важливим елементом сучасного контент-мейкінгу.

Штучний інтелект у сфері соціальних мереж виконує низку функцій, що охоплюють як творчі, так і аналітичні процеси. Зокрема, він використовується для генерації сценаріїв відео, формування заголовків і описів, аналізу актуальних трендів, автоматизованого монтажу відео, створення субтитрів, а також оптимізації контенту під алгоритми конкретної платформи. Таким чином, штучний інтелект значно спрощує технічну частину виробництва контенту, дозволяючи авторам зосередитися на ідеї та подачі матеріалу.

Особливістю сучасних соціальних мереж є домінування алгоритмічних систем рекомендацій. У випадку TikTok це реалізовано через систему персоналізованої стрічки «For You Page», яка формує індивідуальний інформаційний простір для кожного користувача. Алгоритми аналізують поведінку аудиторії - перегляди, лайки, коментарі, час утримання уваги - і на основі цих даних визначають, який контент має бути показаний. Це створює умови, за яких навіть нові автори можуть отримати широке охоплення без наявності великої аудиторії.

У цьому контексті штучний інтелект і алгоритмічні системи спільно формують нову модель медіаспоживання, де контент більше не є статичним

продуктом, а динамічно адаптується до інтересів користувача. Це особливо важливо для журналістики, оскільки змінюється не лише форма подачі інформації, але й принципи її поширення.

Використання штучного інтелекту також відкриває нові можливості для розвитку пояснювальної та освітньої журналістики. Складні суспільні, політичні або технологічні теми можуть бути трансформовані у короткі відеоформати, які забезпечують швидке та доступне сприйняття інформації. Це дозволяє журналістиці виходити за межі традиційних форматів і адаптуватися до нових інформаційних звичок аудиторії.

Водночас надмірна залежність від алгоритмів і автоматизованих систем створює низку викликів. Серед них - ризик спрощення складних тем до поверхневого рівня, поширення неперевіреної інформації, а також формування інформаційних бульбашок, коли користувачі отримують контент лише певного типу. Крім того, використання генеративних AI-технологій (зокрема для створення відео, текстів або зображень) піднімає питання автентичності контенту та довіри до джерел інформації.

Попри це, штучний інтелект стає важливим інструментом розвитку сучасних медіапроектів, оскільки дозволяє поєднувати журналістські підходи з новими цифровими форматами. Він сприяє швидкій реакції на інформаційні події, підвищує ефективність виробництва контенту та поширює можливості для творчої реалізації авторів.

Отже, штучний інтелект у поєднанні з соціальними мережами формує нову парадигму медіакомунікації, в якій журналістика стає більш гнучкою, візуально орієнтованою та інтерактивною. Це створює теоретичну основу для практичної реалізації авторських проєктів у форматі коротких відео, зокрема на платформі TikTok.

Сучасний цифровий медіа-простір характеризується надзвичайно високою швидкістю поширення інформації, що, у свою чергу, підвищує ризики появи недостовірної або маніпулятивного контенту. Особливо це актуально для соціальних мереж, де інформація поширюється без достатньої перевірки фактів і може миттєво ставати вірусною.

Однією з ключових проблем сучасної журналістики є поширення фейкових новин, які можуть створювати викривлену картину реальності. Це негативно впливає на рівень довіри аудиторії до медіа та ускладнює процес розрізнення правдивої і неправдивої інформації. У таких умовах користувач часто не має достатніх навичок критичного аналізу контенту, що робить його вразливим до інформаційних маніпуляцій.

Окрему роль у поширенні дезінформації відіграють алгоритмічні системи рекомендацій, які використовуються у соціальних мережах. Вони формують персоналізовану стрічку контенту, базуючись на попередній активності користувача. Це може призводити до так званого ефекту «інформаційної бульбашки», коли користувач отримує переважно ту інформацію, яка підтверджує його вже існуючі погляди.

Додатковим фактором є використання технологій штучного інтелекту для створення контенту, зокрема текстів, зображень та відео. З одного боку, це розширює можливості медіаіндустрії, але з іншого боку - ускладнює процес перевірки автентичності інформації, оскільки штучно згенерований контент може бути майже не відрізним від реального.

У зв'язку з цим особливого значення набуває розвиток систем фактчекінгу та незалежних медіаорганізацій, які займаються перевіркою інформації. Також важливою є роль журналістів як медіа-фільтрів, що відповідають за відбір, перевірку та подачу достовірної інформації.

Крім того, важливим напрямом є підвищення рівня медіаграмотності населення. Освітні програми, тренінги та інформаційні кампанії сприяють формуванню навичок критичного мислення, що дозволяє користувачам більш усвідомлено споживати інформацію в цифровому середовищі.

Отже, проблема достовірності інформації в цифрову епоху є комплексною та потребує одночасної взаємодії технологічних, освітніх і професійних механізмів її вирішення.

2.2. Структура і рубрикація медіапроектів

Сучасний розвиток медіапростору зумовлює необхідність адаптації журналістського контенту до умов цифрового середовища та нових моделей споживання інформації. Особливої популярності набуває короткоформатний відеоконтент, який активно поширюється через соціальні мережі, зокрема платформу TikTok. У цьому контексті було розроблено авторський проєкт «Журналістика сьогодні», спрямований на поєднання інформаційної та освітньої функцій журналістики у доступному форматі.

Основною ідеєю проєкту є популяризація журналістики та підвищення рівня медіаграмотності аудиторії шляхом пояснення складних медійних процесів у форматі коротких відео. Проєкт орієнтований переважно на молодіжну аудиторію, яка є активним користувачем цифрових платформ та споживає інформацію у швидкому, візуально насиченому форматі.

Концепція проєкту базується на поєднанні освітнього та інформаційного контенту. Відеоматеріали мають пояснювальний характер і спрямовані на висвітлення актуальних тем, пов'язаних із журналістикою, функціонуванням медіа, впливом соціальних мереж, розвитком критичного мислення аудиторії та навичок аналізу інформації.

Контент-стратегія проєкту передбачає структурований підхід до створення відеоматеріалів, який базується на розподілі тем за окремими напрямками. Перший тематичний блок охоплює базові поняття журналістики, включаючи її функції, принципи та особливості створення новинного контенту.

Важливою характеристикою проєкту є використання різних форматів подачі матеріалу, серед яких короткі пояснювальні відео, аналітичні розбори, фактологічні повідомлення та інтерактивні елементи. Це дозволяє забезпечити різноманітність контенту та підвищити рівень залученості аудиторії.

Отже, TikTok-проєкт «Журналістика сьогодні» є прикладом сучасного медіапродукту, що поєднує освітню, інформаційну та соціальну функції, адаптуючи журналістику до умов цифрового середовища.

2.3. Контент та засоби виразності

Особливості сприйняття короткоформатного відео також враховуються при створенні контенту. Зокрема, використовується принцип швидкого залучення уваги (hook), динамічна подача інформації та чітка структура викладу матеріалу. Поєднання візуальних, текстових і аудіальних елементів сприяє більш ефективному засвоєнню інформації.

Короткоформатний відеоконтент потребує максимально швидкого привернення уваги аудиторії, тому важливу роль відіграють візуальні засоби виразності. Для цього використовуються динамічний монтаж, зміна кадрів, текстові вставки, графічні елементи та кольорові акценти. Такі прийоми дозволяють зробити контент більш зрозумілим і привабливим для користувачів соціальних мереж.

Особливе значення має вертикальний формат відео, адаптований до перегляду на мобільних пристроях. Розташування тексту, субтитрів та інших візуальних елементів здійснюється з урахуванням особливостей мобільного інтерфейсу та зручності сприйняття інформації.

Важливим елементом сучасного TikTok-контенту є використання субтитрів, оскільки значна частина аудиторії переглядає відео без звуку. Поєднання текстового супроводу, візуального ряду та музичного оформлення сприяє кращому утриманню уваги користувачів і підвищує ефективність комунікації.

Також важливу роль відіграє емоційна подача інформації, яка дозволяє встановити контакт із аудиторією та зробити складні теми більш доступними для сприйняття. Використання коротких фраз, проблемних запитань та актуальних прикладів підвищує зацікавленість користувачів і стимулює взаємодію з контентом.

Важливим аспектом є те, що штучний інтелект виконує допоміжну функцію, тоді як остаточні рішення щодо змісту та подачі матеріалу приймає автор. Це дозволяє зберігати журналістські стандарти та забезпечувати достовірність інформації.

Отже, використання штучного інтелекту та цифрових інструментів є ключовим елементом реалізації проєкту, що забезпечує ефективність, якість та сучасний формат журналістського контенту.

2.4. Технічні та програмні засади

У процесі реалізації TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» штучний інтелект використовується як універсальний інструмент, що охоплює різні етапи створення медіаконтенту. Його застосування дозволяє оптимізувати робочі процеси, підвищити якість матеріалів та адаптувати їх до вимог цифрових платформ.

На етапі планування контенту штучний інтелект застосовується для аналізу актуальних інформаційних трендів, популярних тем та запитів аудиторії. Це забезпечує формування релевантного контенту, який відповідає інтересам користувачів і має потенціал до широкого поширення. Важливим напрямом використання штучного інтелекту є створення сценаріїв відео. AI-інструменти допомагають структурувати інформацію, спрощувати складні поняття та адаптувати їх до короткого формату. Особлива увага приділяється початку відео, який має привернути увагу глядача та забезпечити подальше утримання інтересу.

Штучний інтелект також використовується для мовної оптимізації текстів, що дозволяє зробити їх більш зрозумілими та доступними для широкої аудиторії. Це сприяє ефективній комунікації та підвищує рівень сприйняття інформації.

Окрім цього, цифрові інструменти застосовуються у процесі монтажу та обробки відеоконтенту. Використання мобільних редакторів дозволяє створювати динамічні відео з використанням візуальних ефектів, текстових вставок та субтитрів. Субтитри відіграють важливу роль у забезпеченні доступності контенту, оскільки значна частина користувачів переглядає відео без звуку.

Для створення та оформлення контенту також використовувалися цифрові платформи й онлайн-сервіси для дизайну та редагування відеоматеріалів. Вони дозволяють адаптувати контент до особливостей соціальних мереж, забезпечують зручність монтажу та оптимізацію відео для мобільних пристроїв.

Важливу роль у процесі створення медіаконтенту відіграють інструменти автоматичного створення субтитрів та текстових елементів. Їх використання сприяє підвищенню доступності контенту та забезпечує комфортне сприйняття інформації для аудиторії.

Окрему увагу приділено аналізу ефективності контенту за допомогою вбудованих аналітичних інструментів TikTok. Це дозволяє відстежувати кількість переглядів, рівень взаємодії аудиторії, тривалість перегляду відео та визначити найбільш ефективні формати подачі інформації.

Крім того, цифрові інструменти використовуються для адаптації контенту до алгоритмів соціальних мереж, що сприяє збільшенню охоплення аудиторії та підвищує ефективність поширення відеоматеріалів.

2.5. Сфера застосування та результати апробації.

Оцінка ефективності TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» здійснюється на основі аналізу кількісних та якісних показників взаємодії аудиторії з контентом. До основних критеріїв належать кількість переглядів, рівень залученості користувачів, а також показники утримання уваги. Аналіз результатів показав позитивну динаміку охоплення відеоматеріалів, що свідчить про відповідність обраної тематики інтересам аудиторії. Важливу роль у цьому відіграє алгоритмічна система рекомендацій TikTok, яка сприяє поширенню контенту серед широкого кола користувачів. Найбільший рівень залученості демонструють відео, що мають пояснювальний характер, містять приклади з реального інформаційного середовища та стосуються актуальних тем, таких як фейкові новини, алгоритми соціальних мереж і використання штучного інтелекту. Це свідчить про високий попит на освітній контент у сфері журналістики.

Особливу увагу приділено показнику утримання аудиторії, який є ключовим для короткоформатного відео. Використання чіткої структури, динамічної подачі та ефективного початку відео сприяє збільшенню тривалості перегляду та підвищує загальну ефективність контенту.

Коментарі користувачів свідчать про наявність активної взаємодії та формування зворотного зв'язку. Аудиторія не лише споживає контент, але й бере участь в обговоренні, що підвищує рівень залученості та сприяє розвитку медійної комунікації.

Перспективи розвитку проєкту пов'язані з розширенням тематичного контенту, удосконаленням форматів подачі інформації та подальшим використанням технологій штучного інтелекту. Важливим напрямом є також посилення інтерактивності та залучення аудиторії до активної взаємодії.

Отже, результати аналізу підтверджують ефективність TikTok-проєкту «Журналістика сьогодні» як сучасного інструменту цифрової журналістики, що поєднує інформаційну, освітню та комунікативну функції та має значний потенціал для подальшого розвитку.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі здійснено комплексне дослідження особливостей використання штучного інтелекту в сучасній журналістиці та його впливу на трансформацію медіасередовища в умовах цифровізації. У процесі виконання роботи було досягнуто поставленої мети та вирішено основні дослідницькі завдання, що дозволило проаналізувати сучасні тенденції розвитку цифрової журналістики.

У ході теоретичного аналізу встановлено, що штучний інтелект є одним із ключових чинників трансформації медіасфери. Його використання забезпечує автоматизацію процесів створення контенту, підвищення оперативності журналістської діяльності, ефективний аналіз великих масивів інформації та персоналізацію медіаконтенту. Водночас визначено, що впровадження таких технологій супроводжується низкою етичних і професійних викликів, зокрема необхідністю дотримання журналістських стандартів, забезпечення достовірності інформації та контролю за використанням автоматизованих систем.

Дослідження ролі соціальних мереж показало, що вони виступають одним із провідних середовищ сучасної медіакомунікації. Зокрема, платформа TikTok формує нову модель споживання інформації, яка базується на короткоформатному відео, високій швидкості поширення контенту та алгоритмічній персоналізації. Це зумовлює трансформацію традиційних журналістських підходів і необхідність адаптації контенту до умов цифрових платформ.

У практичній частині роботи реалізовано авторський TikTok-проєкт «Журналістика сьогодні», який поєднує журналістські підходи, цифрові технології та інструменти штучного інтелекту. Проєкт має освітньо-інформаційний характер і спрямований на популяризацію журналістики та підвищення рівня медіаграмотності аудиторії.

У процесі реалізації встановлено, що використання штучного інтелекту є ефективним інструментом оптимізації створення контенту, зокрема на етапах генерації ідей, написання сценаріїв і структурування матеріалів. Це дозволяє підвищити якість медіапродукту та забезпечити його відповідність сучасним вимогам цифрового середовища.

Аналіз результатів проєкту засвідчив високий рівень зацікавленості аудиторії у тематиці журналістики, штучного інтелекту та медіаграмотності. Встановлено, що короткоформатний відеоконтент є ефективним засобом комунікації з молодіжною аудиторією завдяки його доступності, динамічності та швидкому сприйняттю інформації. При цьому ефективність контенту значною мірою залежить від способу подачі, структури

відео та відповідності алгоритмічним принципам функціонування платформи.

Важливим результатом дослідження є підтвердження значущості медіаграмотності в умовах сучасного інформаційного середовища. Використання соціальних мереж як інструменту освітнього впливу відкриває нові можливості для формування критичного мислення та відповідального споживання інформації.

Доведено, що впровадження штучного інтелекту сприяє трансформації професійної діяльності журналіста, який дедалі більше виступає як аналітик, редактор та інтерпретатор інформації. Водночас ключова роль у створенні якісного журналістського продукту залишається за людиною, що забезпечує достовірність, етичність і суспільну значущість контенту.

Наукова новизна роботи полягає у поєднанні теоретичного аналізу використання штучного інтелекту в журналістиці з практичною реалізацією авторського медіапроєкту у форматі TikTok, що дозволило продемонструвати сучасні тенденції розвитку медіасфери.

5. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх використання для створення та розвитку медіапроєктів у соціальних мережах, а також у навчальному процесі підготовки майбутніх журналістів. Запропоновані підходи можуть бути застосовані журналістами, контент-мейкерами та медіаорганізаціями для створення ефективного цифрового контенту.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з вивченням впливу алгоритмів соціальних мереж на формування інформаційного порядку денного та розширенням можливостей персоналізації контенту за допомогою штучного інтелекту.

Отже, сучасна журналістика перебуває у стані глибокої трансформації, що охоплює технологічні та професійні аспекти. Поєднання штучного інтелекту, соціальних мереж і нових форматів подачі інформації формує якісно нову модель медіакомунікації, яка потребує подальшого наукового осмислення та практичного розвитку.